

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/112/2020
Identifikačné číslo spisu: 5715213610
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5715213610.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobkyne Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874, proti žalovaným 1/ Y. R., 2/ C. R., obom bývajúcim v H., C.. H. XXXX/XX, zastúpeným Mgr. PhDr. Zuzanou Tománkovou Mikovou, PhD., MPH, advokátkou v Bratislave, Šancová 110, o zaplatenie 784,92 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7C/401/2015, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. apríla 2020 sp. zn. 6Co/169/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaných z a m i e t a.

II. Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) zo 7. mája 2019 č. k. 7C/401/2015-293 v spojení s opravným uznesením z 27. júla 2020 č. k. 7C/401/2015-382 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni sumu 784,92 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovaným nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovaným zaplatenia 784,92 eur s príslušenstvom titulom regresného nároku za poskytnutú zdravotnú starostlivosť ich maloletému synovi v súlade s § 42 ods. 4 písm. a/ zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zákon č. 577/2004 Z. z.“), účinného v čase podania žaloby. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, rešpektujúc pritom zrušujúce rozhodnutie Krajského súdu v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) z 25. októbra 2017 sp. zn. 6Co/204/2017 mal za to, že bol preukázaný základ zodpovednosti žalovaných. Následne sa tak zaoberal skutočnosťami, ktoré odôvodňovali výšku nároku uplatneného žalobkyňou. Vyjadril sa k tvrdeniu žalovaných, že maloletý nebol hospitalizovaný viac ako

24 hodín v Univerzitetnej nemocnici v Martine. Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že maloletý bol prijatý do nemocnice 29. septembra 2012 o 16,53 hod. a prepustený 30. septembra 2012 o 17,15 hod., pričom tieto údaje neboli hodnoverným spôsobom spochybnené. Ďalej dôvodil, že právo žalobkyne vo vzťahu k tretej osobe na náhradu nákladov zdravotnej starostlivosti poskytnutej poisťencovi, ktorého zdravie bolo poškodené zavineným protiprávnym konaním žalovaných súvisí s vykonávaním zdravotného poistenia. Toto právo vzniká zaplatením úhrady poskytovateľom zdravotnej starostlivosti zdravotnou poisťovňou. Zákonnými podmienkami pre vznik nároku zdravotnej poisťovne na regresnú náhradu je poskytnutie zdravotnej starostlivosti jej poisťencovi a skutočnosť, že k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia poistenca došlo zavineným protiprávnym konaním tretej osoby. V danom prípade odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí z 25. októbra 2017 sp. zn. 6Co/204/2017 vyhodnotil konanie rodičov (žalovaných) ako konanie, v dôsledku ktorého príčinou úrazu maloletého J. bolo nebezpečné prostredie a nevhodné správanie sa rodičov, ktorí opomenuli vykonávať nad svojím synom účinný dozor a vytvárať mu bezpečné prostredie na hru. Žalovaní ponechaním dieťaťa v nebezpečnom prostredí vytvorili podmienky, ktoré mali za následok poškodenie zdravia maloletého, v dôsledku čoho nesú zodpovednosť za poškodenie jeho zdravia. Žalovaní po rozhodnutí odvolacieho súdu predložili ako dôkaz iba odborné vyjadrenie J. F. R., ktorá sa jednoznačne vyjadrovala len k otázke funkcií hračiek, resp. predmetov, ktoré mohli byť hračkami pre maloleté dieťa. Predmetné odborné vyjadrenie tak nebolo spôsobilé zmeniť záver súdu o zodpovednosti rodičov za poškodenie zdravia maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie dodal, že pokiaľ by sa aj dieťa hralo s kamienkami, železnou tyčou a brúsnyim kotúčom ako takým, najväčším problémom v prostredí, kde sa dieťa hralo, boli na zemi nezabezpečené časti odrezanej rúry plotu, kde dieťa nakoniec dalo ruku a nevedelo ju odtiaľ uvoľniť, resp. držalo kotúč a ruku neuvolnilo. Z fotografií dvora predložených žalovanými je nesporné, že takýchto odrezaných stĺpikov plotu sa nachádzalo na dvore viac, pričom pokiaľ by boli riadne zasypané, k takejto situácii by zrejme nedošlo. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Odvolací súd na odvolanie žalovaných rozsudkom z 29. apríla 2020 sp. zn. 6Co/169/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a nariadil súdu prvej inštancie opravu napadnutého rozsudku v jeho záhlaví, a to tak, že správne označenie žalobkyne v ňom znie: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874. Po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie je neopodstatnené a napadnuté rozhodnutie je potrebné potvrdiť ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a na doplnenie reagoval na odvolaciu argumentáciu žalovaných. Vo vzťahu k námietke žalovaných ohľadom odklonu súdu prvej inštancie od ustálenej judikatúry, konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3Cdo/313/2013 uviedol, že išlo o skutkovo odlišný prípad, ktorý je neporovnateľný s individuálnymi okolnosťami prejednávaneho sporu. Uviedol, že konanie žalobkyne, ktorá si uplatnila právo vyplývajúce z platnej právnej úpravy voči žalovaným po neúspešnom mimosúdnom pokuse o zaplatenie žalovanej istiny na všeobecnom súde nenesie znaky diskriminačného konania. V posudzovanom prípade nejde o antidiskriminačný spor v zmysle § 307 až § 315 CSP, a preto je obrana žalovaných v tomto smere účelová. Ďalej dôvodil, že otázka listiny žalobkyne upravujúcej postup poisťovne pri nedôvodnom výjazde rýchlej zdravotnej pomoci, ktorej predloženia sa žalovaní v konaní dožadovali, bola z procesného hľadiska vyriešená na pojednávaní konanom 8. novembra 2018. Súd prvej inštancie tiež procesne správne a vhodne zvoleným postupom reagoval na požiadavku žalovaných na vykonanie výsluchu štatutárneho zástupcu Univerzitetnej nemocnice Martin z dôvodu ozrejmenia skutočnosti, či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti vykonal oznámenie smerom k orgánom činným v trestnom konaní o zanedbaní starostlivosti o dieťa zo strany rodičov. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaných o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou ohľadom úhrady sumy zodpovedajúcej žalovanej čiastke poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. Z predložených dôkazov mal súd prvej inštancie objektívne preukázanú skutočnosť o úhrade žalovanej sumy poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zo strany žalobkyne, pričom v rozhodnutí jasne vysvetlil, ako dospel k záveru o faktickej úhrade danej sumy. Z

vybavenia sťažnosti žalovanej 1/ Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Martin z 23. apríla 2015 vyplýva, že zdravotná starostlivosť poskytnutá maloletému J. R. zmluvným zdravotníckym zariadením žalobkyne v období od 29. septembra 2012 do 30. septembra 2012 v celom rozsahu súvisí s poškodením zdravia, ku ktorému došlo v súvislosti so zanedbaním náležitého dohľadu rodičmi 29. septembra 2012, teda zavineným protiprávnym konaním rodičov maloletého dieťaťa. Odvolací súd zdôraznil, že regresný nárok, ktorým je právo poisťovne uplatniť si voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť (za predpokladu, že došlo k zavinenému protiprávnemu konaniu tretej osoby), je hmotnoprávnym nárokom poisťovne voči tretej osobe vyplývajúci z osobitných právnych predpisov. Pre regresnú náhradu je rozhodujúce, či zdravotná poisťovňa vynaložila náklady na poskytnutú zdravotnú starostlivosť a či vynaložené náklady na liečenie jej poistenca boli v príčinnej súvislosti so zavineným protiprávnym konaním tretej osoby. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa zaplatila svojmu zmluvnému zdravotníckemu zariadeniu náklady spojené s liečením jej poistenca (maloletého J. R.), pričom zdravotná starostlivosť bola poistencovi zdravotníckym zariadením poskytovaná v dôsledku úrazu maloletého spôsobeného zavineným protiprávnym konaním. Súd prvej inštancie na tomto mieste zdôraznil, že súčasťou rodičovských práv a povinností upravených v § 28 ods. 1 písm. a/ zákona o rodine sú (okrem iných) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V bode 31. rozsudku sa venoval výkladu pojmu „náležitý dohľad“. Za správny považoval postup súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní zohľadnil vek, povahové vlastnosti a celkové správanie 15-mesačného maloletého dieťaťa v čase úrazu. Žalovaní ako rodičia zanedbali svoju povinnosť vykonávať nad maloletým účinný dozor a svojím nedbanlivostným správaním (ponechaním dieťaťa v nebezpečnom prostredí) vytvorili podmienky, ktoré mali následok poškodenia zdravia maloletého, začo nesú zodpovednosť. Obranu žalovaných týkajúcu sa nedôvodnosti hospitalizácie maloletého vyhodnotil ako irelevantnú, nakoľko potrebe poskytnutia hospitalizácie nasvedčuje záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby vyhotovenej RZP 29. septembra 2012 i obsah zdravotnej dokumentácie maloletého z 29. - 30. septembra 2012. Nestotožnil sa ani s názorom žalovaných, že súd prvej inštancie v rámci dokazovania vyvodil nesprávne skutkové závery z odborného vyjadrenia J. F. R. 10. januára 2019. Dané vyjadrenie nebolo spôsobilé zmeniť názor odvolacieho súdu o nevhodnosti manipulácie 15-mesačného dieťaťa s kameňmi, železnou rúrou a brúsnym kotúčom z flexibrúsky v priestranstve, na ktorom sa nachádzajú odrezané rúry po odstránení plotových stĺpov. Odvolací súd ako nedôvodnú a účelovú posúdil aj argumentáciu žalovaných týkajúcu sa emočnej a osobnostnej roviny prebiehajúceho sporu. Ide o subjektívne tvrdenia žalovaných, prvýkrát produkované až v odvolacom konaní, ktoré relevantným spôsobom nereagujú na skutkové či právne závery súdu prvej inštancie. S poukazom na skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním nemôže argumentácia žalovaných o narušení ich súkromia zásahom verejnej moci obstáť. Na hmotnoprávnu námietku premlčania žalobkyňou uplatneného nároku, ktorú žalovaní uplatnili v podanom odvolaní, odvolací súd nemohol prihliadnuť, keďže išlo o novotu v odvolacom konaní podľa § 366 CSP, pričom tento prostriedok procesnej obrany mohli žalovaní nepochybne uplatniť už v rámci prvoinštančného konania. Vo vzťahu k námietke žalovaných o nevykonaní nimi navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie zdôraznil, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie strán sporu. V danom spore by bolo vykonávanie akýchkoľvek ďalších dôkazov nadbytočné, pretože súd prvej inštancie vykonal dokazovanie náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 191 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3.1. Vo vzťahu k tvrdenej vade podľa § 420 písm. f/ CSP namietali, že napadnutý rozsudok je zmätočný, v dôsledku čoho bolo dovolateľom upreté právo na spravodlivý proces. Jednotlivé námietky v tejto súvislosti formulovali nasledovne:

a/ Súd nezaviazal žalobkyňu na predloženie dôkazného prostriedku - štatistických dát o uplatnených regresných nárokoch žalobkyne, ktoré dovolatelia nemajú možnosť získať. Z uvedeného postupu vyplynul skutkový stav, kedy žalobkyňa nepreukázala, že voči dovolateľom nepostupuje diskriminačne.

b/ Žalobou uplatnený nárok nespĺňal požiadavky náležitostí kladených na povinnosť dovolateľov plniť

vymedzené v § 494 Občianskeho zákonníka, t. j. súd ho nesprávne právne posúdil, pretože zo skutkových zistení v konaní pred súdom vyplynulo, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o úhrade žalovanej sumy 784,92 eur poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti - Univerzitetnej nemocnici Martin.

c/ Dovolatelia nezanedbali povinný dohľad nad dieťaťom a neporušili povinnosti uložené zákonom o rodine. Mali za to, že ak súd vyhodnotil starostlivosť rodičov o dieťa ako konanie odporujúce zákonu, bolo jeho povinnosťou uviesť, ako mali postupovať, aby sa incident neprihodil, resp. či vôbec bolo v ich ľudských možnostiach predpokladať, že kombináciou priemeru otvoru v zemi a priemeru kotúčika, s ktorým sa dieťa hralo, nastane súhra ústiaca do uviaznutia kotúča v otvore a zároveň uviaznutiu prstu dieťaťa v kotúči.

d/ Súd v odôvodnení rozsudku nevysvetlil, prečo majú dovolatelia plniť sumu vo výške, ktorú si dohodli medzi sebou žalobkyňa a poskytovateľ zdravotnej starostlivosti (ktorí majú medzi sebou obchodný vzťah) a na ktorú dovolatelia nemajú žiaden vplyv. Zároveň výška tejto sumy reálne neodráža plnenie, ktoré dovolatelia od žalobkyne dostali.

e/ Žalobkyňa v spore nepreukázala, že dovolatelia boli vopred informovaní, že za pobyt dieťaťa v nemocnici budú musieť hradiť regresnú náhradu a taktiež neboli vopred informovaní o výške takejto platby. Argumentovali, že výška úhrady za lôžkodenie nie je daná zákonom, ale dohodou zmluvných strán (žalobkyne a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti) a nemôže tak vyvolávať právne účinky voči tretím osobám - dovoľateľom. Za správne právne posúdenie dovolateľa považujú plnenie vo výške skutočných nákladov, ktoré hospitalizáciou vznikli.

f/ Žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty, pretože zdravotná starostlivosť bola poskytnutá maloletému dieťaťu v dňoch 29. - 30. septembra 2012, t. j. lehota podľa § 101 Občianskeho zákonníka uplynula najneskôr 30. septembra 2015. V tejto súvislosti dovolatelia tvrdili, že do skončenia dokazovania nebol preukázaný moment, kedy bola vykonaná platba zo strany žalobkyne pre poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

g/ Dovolatelia mali v spore postavenie spotrebiteľa, t. j. boli slabšou stranou. Vzhľadom na túto skutočnosť mal súd podľa § 295 CSP obstarávať a zabezpečiť dôkazy a podľa § 296 CSP nemal uplatňovať zásadu sudcovskej a zákonnej koncentrácie konania.

3.2. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, dovolatelia nastolili v dovolaní niekoľko právnych otázok nasledovne:

a/ Aké sú medze právnej povinnosti rodičov podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov? Možno ho aplikovať tak, že povinný dohľad nad dieťaťom bol rodičmi zanedbaný i v prípade, ak dôjde k náhodnému úrazu, pričom rodič dieťa ani na okamih nestratil z dohľadu?

b/ Je právne dovolený postup súdu, aby zaviazal na regresné plnenie klienta zdravotnej poisťovne/poistenca, ktorého výšku si zmluvne dohodla zdravotná poisťovňa s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti?

c/ Bol súd povinný pri právnom posúdení aplikovať ustanovenia zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) ako všeobecnú právnu úpravu a § 11 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov?

d/ Spadajú právne vzťahy medzi zdravotnou poisťovňou a poisťencom do oblasti práva o ochrane spotrebiteľa?

e/ Možno údaj v zdravotnej dokumentácii považovať bez ďalšieho za informáciu objektívne preukazujúcu skutočnosť, kedy a v akom rozsahu bola poisťencovi poskytnutá zdravotná starostlivosť?

K jednotlivým právnym otázkam uviedli dôvody, pre ktoré považujú riešenie nastolených otázok odvolacím súdom za právne nesprávne.

3.3. S poukazom na predloženú dovoláciu argumentáciu navrhli rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Eventuálne navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. V súvislosti s námietkou dovolateľov o zmätočnosti, resp. nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť

príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12. V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a na doplnenie reagoval na jednotlivé odvolacie námietky. Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd podrobne a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

13. Súd nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali zákonné ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodneniach dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Dôvodnosť regresného nároku žalobkyne uplatneného podľa § 42 ods. 4 písm. a/ zákona č. 577/2004 Z. z. vyplývala z toho, že dovolatelia ponechali svoje maloleté dieťaťa v nebezpečnom prostredí, čím vytvorili podmienky, ktoré mali za následok poškodenie jeho zdravia, za čo nesú zodpovednosť. Táto skutočnosť bola vykonanými dôkazmi preukázaná, čo vyplýva aj z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku. Odvolací súd vyčerpávajúcim spôsobom reagoval na odvolacie námietky, pričom odôvodnenie jeho rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil pri prijímaní záveru o vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie. K námietke, že súd nezaviazal žalobkyňu na predloženie štatistických dát o uplatnených regresných nárokoch žalobkyne (časť C., sub. I. písm. a/ dovolania) sa vyjadril v bodoch 20., 38. a 39. rozsudku. Na margo námietky, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno o úhrade žalovanej sumy poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti (časť C., sub. I. písm. b/ dovolania) uviedol v bode 22. rozsudku jednotlivé dôkazy, z ktorých vyplýva, že žalovaná suma bola poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti uhradená. S tvrdením, že dovolatelia nezanedbali povinný dohľad nad dieťaťom a neporušili povinnosti uložené zákonom o rodine (časť C., sub. I. písm. c/ dovolania) sa vysporiadal v bodoch 23., 31., 32. a 33. rozsudku. V bodoch 23., 26. až 29. rozsudku podrobne vysvetlil povahu uplatneného regresného nároku, a tým reagoval na námietku dovolateľov, ktorým nebolo jasné, prečo majú žalobkyňa plniť sumu vo výške, ktorú si dohodli medzi sebou žalobkyňa a poskytovateľ zdravotnej starostlivosti (časť C., sub. I. písm. d/ dovolania). Námietka dovolateľov, že žalobkyňa v spore nepreukázala, že dovolatelia boli vopred informovaní, že za pobyt dieťaťa v nemocnici budú musieť hradiť regresnú náhradu a neboli vopred informovaní o výške takejto platby (časť C., sub. I. písm. e/ dovolania) nie je opodstatnená, a to z dôvodov uvedených v bodoch 22. až 24. a 30 rozsudku. Dôvody, pre ktoré neprihliadol na námietku premlčania vznesenú dovolateľmi v podanom odvolaní (časť C., sub. I. písm. f/ dovolania) vysvetlil v bodoch 36. a 37. rozsudku.

14. Dovolatelia namietali, že v posudzovanom spore mali postavenie spotrebiteľa, a preto mal súd v konaní z úradnej moci aplikovať zásady ochrany práv spotrebiteľa. Ak tak, neurobil, boli krátené práva dovolateľov v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Dovolací súd však zastáva názor, že v tomto prípade nejde o spor s ochranou slabšej strany podľa tretej časti, druhej hlavy

CSP. Odvolací súd v bodoch 26. až 29. napadnutého rozsudku podrobne vysvetlil povahu uplatneného nároku. Ide o regresný nárok žalobkyne podľa osobitného zákona, konkrétne § 42 ods. 4 písm. a/ zákona č. 577/2004 Z. z., v zmysle ktorého zdravotná poisťovňa má právo uplatniť voči poistencovi nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku porušenia liečebného režimu alebo v dôsledku užitia alkoholu alebo inej návykovej látky, alebo voči tretej osobe, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo jej zavineným protiprávnym konaním. Verejné zdravotné poistenie, regulované právnymi normami verejného práva, je v Slovenskej republike financované prerozdeľovaním verejných zdrojov na základe poistného, plateného účastníkmi systému, prostredníctvom zdravotných poisťovní. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť osobitný charakter žalobkyne ako zdravotnej poisťovne, ktorá je podnikateľským subjektom na trhu verejného zdravotného poistenia a plní tiež povinnosť zabezpečovania verejného zdravotného poistenia pre svojich poistencov. Medzi zdravotnou poisťovňou a poistencom nedochádza pri zabezpečovaní verejného zdravotného poistenia k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy vymedzenej v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom spore tak nemožno žalobkyňu označiť za dodávateľa (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a dovolateľov za spotrebiteľov (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

15. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú námietku dovolateľov, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP.

16. Dovolatelia vyvodzovali prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom nastolili niekoľko právnych otázok, ktoré mal odvolací súd vyriešiť nesprávne (bod 3.2. tohto rozsudku).

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

19. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

20. Ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine.

21. V danom prípade sa žalobkyňa voči dovolateľom domáha zaplatenia peňažného plnenia vo výške 784,92 eur s príslušenstvom. Nakoľko dovolatelia podali dovolanie z dôvodu tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia vecí odvolacím súdom, bolo potrebné ustáliť, či prípustnosť dovolania neobmedzuje výška sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. Na túto vec je potrebné aplikovať

ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je prípustnosť dovolania vo vzťahu k napadnutému výroku odvolacieho súdu o peňažnom plnení limitovaná desaťnásobkom minimálnej mzdy. Vo veci nemožno aplikovať ustanovenie § 422 ods. 1 písm. b/ CSP (ktoré stanovuje majetkový cenzus na dvojnásobok minimálnej mzdy), nakoľko nejde o spor s ochranou slabšej strany.

22. Posudzujúc prípustnosť dovolania s ohľadom na splnenie podmienky stanovenej v § 422 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd zistil, že žaloba bola podaná na súde prvej inštancie 29. septembra 2015 a výška minimálnej mzdy v roku 2015 bola nariadením vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2015 ustanovená na sumu 380 eur za mesiac. Desaťnásobok tejto sumy je 3800 eur. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa tak týka peňažného plnenia (784,92 eur bez príslušenstva) neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby. Prípustnosť dovolania žalovaných v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je tak v danom prípade vylúčená § 422 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolací súd preto nemohol skúmať, či napádaný rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

23. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f/ CSP je prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

24. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.